

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 23 november 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Direktiv 2010/64/EU – Artikel 5 – Tolkningens och översättningens kvalitet – Direktiv 2012/13/EU – Rätt till information vid straffrättsliga förfaranden – Artiklarna 4.5 och 6.1 – Rätt att bli underrättad om anklagelsen – Rätt till tolkning och översättning – Direktiv 2016/343/EU – Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol – Artikel 48.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Artikel 267 FEUF – Artikel 19.1 andra stycket FEU – Upptagande till prövning – Överklagande i lagens intresse av ett beslut om att begära förhandsavgörande – Disciplinärt förfarande – Den högsta domstolsinstansens behörighet att förklara begäran om förhandsavgörande rättsstridig”

I mål C-564/19,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Pesti Központi Kerületi Bíróság (Distriktsdomstolen i Pest, Ungern) genom beslut av den 11 juli 2019, som inkom till domstolen den 24 juli 2019, vilket kompletterades genom ett beslut av den 18 november 2019, som inkom till domstolen samma dag, i brottmålet mot

IS

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, avdelningsordförandena K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, S. Rodin och I. Jarukaitis (referent), samt domarna J.-C. Bonichot, P.G. Xuereb, N. Piçarra, L.S. Rossi och A. Kumin,

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 18 januari 2021,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- IS, genom A. Pintér och B. Csire, ügyvédek,
- Ungerns regering, genom M.Z. Fehér och R. Kissné Berta, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: ungerska.

- Nederländernas regering, genom M.K. Bulterman, P. Huurnink och J. Langer, samtliga i egenskap av ombud,
- Sveriges regering, ursprungligen genom H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg och A. Falk, därefter genom O. Simonsson, H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg, M. Salborn Hodgson, A.M. Runeskjöld och R. Shahsavan Eriksson, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, ursprungligen genom A. Tokár, H. Krämer och R. Troosters, därefter genom A. Tokár, M. Wasmeier och P.J.O. Van Nuffel, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 15 april 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 5.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 280, 2010, s. 1), artiklarna 4.5 och 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden (EUT L 142, 2012, s. 1), artiklarna 6.1 och 19.1 andra stycket FEU, artikel 267 FEUF och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).
- 2 Begäran har framställts i ett brottmål mot IS, som är svensk medborgare med turkiskt ursprung, för överträdelse av de bestämmelser i ungersk rätt som reglerar förvärv eller transport av skjutvapen eller ammunition.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 2010/64

- 3 I skälen 5, 12 och 24 i direktiv 2010/64 anges följande:
”(5) I artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna [som undertecknades i Rom den 4 november 1950], och artikel 47 i [stadgan] föreskrivs rätten till en rättvis rättegång. I artikel 48.2 i stadgan garanteras respekt för rätten till försvar. Detta direktiv respekterar dessa rättigheter och bör genomföras i enlighet därmed.

...

(12) Detta direktiv ... fastställer gemensamma minimiregler att tillämpa i fråga om tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden i syfte att stärka det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna.

...

(24) Medlemsstaterna bör se till att det går att kontrollera om den tolkning och översättning som tillhandahålls varit tillräcklig, när de behöriga myndigheterna uppmärksammas på problem i specifika fall.”

4 Artikel 2 i samma direktiv har rubriken ”Rätt till tolkning” och har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade som inte talar eller förstår förfarandespråket utan dröjsmål får tolkning under det straffrättsliga förfarandet inför utredande och rättsliga myndigheter, inbegripet under polisförhör, alla domstolsförhandlingar och eventuella nödvändiga interimistiska förfaranden.

...

5. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade, i enlighet med de förfaranden som fastställs i nationell lagstiftning, har rätt att angripa ett beslut om att det inte finns något behov av tolkning och, i de fall där tolkning har tillhandahållits, har möjlighet att klaga på att tolkningens kvalitet är otillräcklig för att garantera att förfarandena går rättvist till.

...

8. Den tolkning som tillhandahålls i enlighet med denna artikel ska hålla tillräckligt hög kvalitet för att garantera att förfarandena går rättvist till, särskilt genom att garantera att misstänkta eller tilltalade förstår vad de anklagas för och kan utöva sin rätt till försvar.”

5 I artikel 3 i direktivet, med rubriken ”Rätt till översättning av väsentliga handlingar”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade som inte förstår eller talar förfarandespråket inom rimlig tid får en skriftlig översättning av alla handlingar som är väsentliga för att garantera att de kan utöva sin rätt till försvar och för att garantera att förfarandena går rättvist till.

2. Till väsentliga handlingar hör beslut om frihetsberövande, anklagelser eller åtal samt domar.

...

5. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade, i enlighet med förfaranden i nationell lagstiftning, har rätt att angripa ett beslut om att det inte finns något behov av översättning av handlingar eller avsnitt i handlingar och, i de fall där en översättning har tillhandahållits, har möjlighet att klaga på att översättningens kvalitet är otillräcklig för att garantera att förfarandena går rättvist till.

...

9. Översättning som tillhandahålls i enlighet med denna artikel ska hålla tillräckligt hög kvalitet för att garantera att förfarandena går rättvist till, särskilt genom att garantera att misstänkta eller tilltalade förstår vad de anklagas för och har möjlighet att utöva sin rätt till försvar.”

6 I artikel 5, med rubriken ”Tolkningens och översättningens kvalitet”, i samma direktiv föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska vidta konkreta åtgärder för att se till att den tolkning och översättning som tillhandahålls håller den kvalitet som krävs enligt artiklarna 2.8 och 3.9.

2. För att främja ändamålsenlig tolkning och översättning och effektiv tillgång till detsamma ska medlemsstaterna sträva efter att upprätta ett eller flera register över självständiga översättare och tolkar som har lämpliga kvalifikationer. När ett sådant eller flera sådana register upprättats ska, om lämpligt, det eller de göras tillgängliga för försvarare och relevanta myndigheter.

...”

Direktiv 2012/13

7 Skälen 5, 30 och 34 i direktiv 2012/13 har följande lydelse:

”(5) I artikel 47 i [stadgan] och artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen) garanteras rätten till en rättvis rättegång. I artikel 48.2 i stadgan garanteras rätten till försvar.

...

(30) Handlingar och, i förekommande fall, fotografier, ljudinspelningar och videoinspelningar som är väsentliga för en effektiv prövning av om ett anhållande eller häktningsbeslut av misstänkta eller tilltalade personer är lagligt i enlighet med nationell rätt, bör göras tillgängliga för misstänkta eller tilltalade personer eller deras försvarare senast innan en behörig rättslig myndighet uppmanas att besluta om anhållandets eller häktningsbeslutets laglighet i enlighet med artikel 5.4 i Europakonventionen, och i så god tid att ett effektivt utövande av rätten att få anhållandets eller häktningsbeslutets laglighet prövad möjliggörs.

...

(34) Tillgång till material som rör målet enligt detta direktiv bör vara avgiftsfri, utan att det påverkar bestämmelser i nationell rätt enligt vilka avgifter föreskrivs för kopior från ärendeakten eller för portokostnader för att sända sådant material till de berörda personerna eller deras försvarare.”

8 I artikel 1 i direktivet, som innehåller en precisering av direktivets syfte, föreskrivs följande:

”Detta direktiv fastställer bestämmelser om misstänkta eller tilltalade personers rätt till information om deras rättigheter vid straffrättsliga förfaranden och om anklagelsen mot dem. Det fastställer även bestämmelser om rätten till information för personer som är föremål för en europeisk arresteringsorder angående deras rättigheter.”

9 Artikel 3 i detta direktiv har rubriken ”Rätten att bli informerad om rättigheter” och har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer utan dröjsmål underrättas om åtminstone följande processuella rättigheter, så som dessa tillämpas enligt nationell rätt, för att dessa rättigheter ska kunna utövas effektivt:

- a) Rätten till tillgång till försvarare.
- b) Rätten till kostnadsfri juridisk rådgivning och villkoren för att erhålla sådan rådgivning.
- c) Rätten att bli underrättad om anklagelsen, i enlighet med artikel 6.
- d) Rätten till tolkning och översättning.
- e) Rätten att tiga.

2. Medlemsstater ska se till att den information som lämnas enligt punkt 1 ska ges muntligen eller skriftligen, på ett enkelt och lättillgängligt språk, med beaktande av utsatta misstänkta eller tilltalade personers eventuella särskilda behov.”

10 I artikel 4 i samma direktiv, med rubriken ”Rättighetsinformation i samband med ett frihetsberövande”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer som anhållits eller häktats skriftligen erhåller rättighetsinformation utan dröjsmål. De ska ges tillfälle att läsa rättighetsinformationen samt ska ha rätt att behålla den under hela den tid de är frihetsberövade.

...

5. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer erhåller rättighetsinformation skriven på ett språk de förstår. Om rättighetsinformationen inte finns tillgänglig på lämpligt språk ska misstänkta eller tilltalade personer underrättas om sina rättigheter muntligen på ett språk som de förstår. Rättighetsinformation på ett språk de förstår ska därefter ges till dem utan onödigt dröjsmål.”

11 I artikel 6 i direktiv 2012/13, med rubriken ”Rätten att bli informerad om anklagelsen”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade personer erhåller information om den brottsliga gärning som de är misstänkta eller anklagade för. Den informationen ska tillhandahållas utan dröjsmål och vara så utförlig som krävs för att säkerställa ett rättvist förfarande och ett effektivt utövande av rätten till försvar.

2. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer som anhållits eller häktats informeras om skälen till anhållandet eller häktningen, inbegripet vilken brottslig gärning som vederbörande misstänks eller anklagas för att ha begått.

3. Medlemsstaterna ska se till att utförlig information om anklagelsen, inbegripet brottets art och brottsrubriceringen liksom det sätt på vilket den tilltalade personen varit delaktig i brottet,

tillhandahålls senast när de sakförhållanden som ligger till grund för anklagelsen lämnas in till en domstol.

...”

- 12 I artikel 7, med rubriken ”Rätten att få tillgång till material som rör målet”, i direktivet föreskrivs följande:

”1. När en person anhålls och häktas under något skede av ett straffrättsligt förfarande ska medlemsstaterna se till att handlingar som rör det specifika målet, som är i de behöriga myndigheternas besittning och som är väsentliga för att i enlighet med nationell rätt effektivt angripa anhållandets eller häktningsbeslutets laglighet, görs tillgängliga för frihetsberövade personer eller för deras försvarare.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillgång till åtminstone all bevisning som är i behöriga myndigheters besittning, oavsett om den talar för eller emot de misstänkta eller tilltalade personerna, ges dessa personer eller deras försvarare, för att man ska kunna säkerställa ett rättvist förfarande och för att förbereda försvaret.

...”

- 13 Artikel 8, med rubriken ”Kontroll och rättsmedel”, i direktivet har följande lydelse:

”1. När information lämnas till misstänkta eller tilltalade personer i enlighet med artiklarna 3–6 ska medlemsstaterna se till att detta antecknas i enlighet med förfarandena för anteckningar i den berörda medlemsstatens lagstiftning.

2. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer eller deras försvarare har rätt att, i enlighet med förfarandena i nationell rätt, angripa en eventuell underlåtenhet eller vägran från de behöriga myndigheternas sida att tillhandahålla information i enlighet med detta direktiv.”

Direktiv (EU) 2016/343

- 14 Skälen 1 och 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 2016, s. 1) har följande lydelse:

”(1) Oskuldspresumtionen och rätten till en rättvis rättegång garanteras i artiklarna 47 och 48 i [stadgan], artikel 6 i [Europakonventionen], artikel 14 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (nedan kallad ICCPR-konventionen) och artikel 11 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

...

(9) Syftet med detta direktiv är att stärka rätten till en rättvis rättegång i straffrättsliga förfaranden genom att föreskriva gemensamma minimiregler avseende vissa aspekter av oskuldspresumtionen och rätten att närvara vid rättegången.”

15 I artikel 8, med rubriken ”Rätt att närvara vid rättegången”, i samma direktiv föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade har rätt att närvara vid sin egen rättegång.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att en rättegång som kan leda till ett avgörande om en misstänkts eller tilltalads skuld eller oskuld får hållas i dennes utevaro, om

a) den misstänkte eller tilltalade i rätt tid har underrättats om rättegången och konsekvenserna av utevaro, eller om

b) den misstänkte eller tilltalade, efter att ha blivit underrättad om rättegången, företräds av en försvarare med fullmakt som utsetts av antingen den misstänkte eller tilltalade eller av staten.

...

4. Om medlemsstaterna tillhandahåller en möjlighet att hålla en rättegång i en misstänkts eller tilltalads utevaro, och det inte är möjligt att uppfylla villkoren i punkt 2 i denna artikel eftersom en misstänkt eller tilltalad trots rimliga ansträngningar inte kunnat hittas, får medlemsstaterna föreskriva att ett avgörande ändå kan meddelas och verkställas. I sådana fall ska medlemsstaterna se till att när misstänkta eller tilltalade informeras om ett avgörande, särskilt när de grips, även informeras om möjligheten att angripa avgörandet och om rätten till en ny rättegång, eller om andra rättsmedel, i enlighet med artikel 9.

...”

16 Artikel 9 i direktivet har rubriken ”Rätt till ny rättegång” och där föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade, om dessa inte var närvarande vid sin rättegång och om de villkor som anges i artikel 8.2 inte var uppfyllda, har rätt till en ny rättegång eller annat rättsmedel som medger en ny prövning av sakfrågan, inbegripet prövning av ny bevisning, och som kan leda till att det ursprungliga avgörandet upphävs. I detta avseende ska medlemsstaterna se till att dessa misstänkta och tilltalade har rätt att närvara, att delta på ett effektivt sätt i enlighet med förfaranden enligt nationell rätt och att utöva sin rätt till försvar.”

Ungersk rätt

17 I 78 § 1 i a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (lag XC från år 2017 om införande av straffprocesslagen, *Magyar Közlöny* 2017/90.) (nedan kallad straffprocesslagen) föreskrivs i huvudsak att om en part i ett straffrättsligt förfarande önskar använda ett annat språk än ungerska, har parten rätt att använda sitt modersmål och biträdas av en tolk.

18 Enligt 201 § 1 i straffprocesslagen får endast en auktoriserad tolk utses till tolk i ett straffrättsligt förfarande, men om detta inte är möjligt, kan även en tolk med tillräckliga kunskaper i det berörda språket utses.

19 I 490 § 1 och 2 i straffprocesslagen föreskrivs i huvudsak att en nationell domstol, på eget initiativ eller på begäran av parterna, får vilandeförklara målet och inge en begäran om förhandsavgörande till Europeiska unionens domstol.

- 20 I 491 § 1 a i straffprocesslagen föreskrivs i huvudsak att det vilandeförklarade straffrättsliga förfarandet ska återupptas om de skäl som medförde vilandeförklaring inte längre föreligger.
- 21 I 513 § 1 a i straffprocesslagen föreskrivs att beslutet om hänskjutande inte kan överklagas genom något ordinärt rättsmedel.
- 22 I 667 § 1 i straffprocesslagen föreskrivs att legfőbb ügyész (allmänna åklagaren, Ungern) får inleda ett överklagandeförfarande vid Kúria (Högsta domstolen, Ungern), kallat ”överklagande i lagens intresse”, i syfte att domar och beslut som domstolar i lägre instanser meddelat ska förklaras rättsstridiga.
- 23 I 669 § i straffprocesslagen föreskrivs följande:
- ”1. Om Kúria [(Högsta domstolen)] finner att ett överklagande som gjorts i lagens intresse är välgrundat, konstaterar den i en dom att det avgörande som överklagats är rättsstridigt eller, om så inte är fallet, ogillar den överklagandet genom beslut.
2. Kúria [(Högsta domstolen)] kan, när den konstaterar att det aktuella avgörandet är rättsstridigt, frikänna den tilltalade, avfärda en medicinsk tvångsbehandling, avsluta förfarandet, utdöma ett lindrigare straff eller vidta en lindrigare åtgärd, upphäva det angripna avgörandet och, i förekommande fall, återförvisa målet till den domstol som är behörig att pröva målet i sak för en ny prövning.
3. Förutom i de fall som avses i punkt 2 är Kúrias [(Högsta domstolen)] avgörande begränsat till att endast konstatera rättstridighet.
- ...”
- 24 I 755 § 1 a och aa i straffprocesslagen föreskrivs att om den misstänkte, som är bosatt på en känd adress i utlandet, har kallats i vederbörlig ordning och inte infinner sig vid förhandlingen, ska handläggningen av det straffrättsliga förfarandet fortsätta i personens utvaro om det saknas anledning att utfärda en europeisk eller internationell arresteringsorder, eller, om en sådan order inte utfärdas, om åklagaren inte föreslår att personen ska dömas till en frihetsberövande påföljd eller till att placeras i ett övervakat utbildningscenter.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 25 Den hänskjutande domstolen, Pesti Központi Kerületi Bíróság (Distriktsdomstolen i Pest, Ungern), vid vilken målet prövas av en ensamdomare, har att pröva ett brottmål mot IS, en svensk medborgare med turkiskt ursprung, för en misstänkt överträdelse av de ungerska bestämmelserna om förvärv, innehav, tillverkning, saluföring, import, export eller transport av skjutvapen eller ammunition. Rättegångsspråket är ungerska, som den tilltalade inte behärskar. Det framgår av begäran om förhandsavgörande att den tilltalade endast kan kommunicera med hjälp av en tolk.
- 26 IS greps i Ungern den 25 augusti 2015 och hördes som ”misstänkt” samma dag. IS ansökte före förhöret om att få biträdas av en advokat och en tolk. Under förhöret, som advokaten inte kunde närvara vid, underrättades IS om de misstankar som riktades mot honom. IS vägrade att uttala sig med motiveringen att han inte kunde rådgöra med sin advokat.

- 27 Under förhöret använde den tjänsteman som var ansvarig för utredningen sig av en svenskspråkig tolk. Enligt den hänskjutande domstolen finns det emellertid inga uppgifter om hur tolken hade valts ut och hur dennes kompetens kontrollerades, eller om huruvida tolken och den tilltalade förstod varandra.
- 28 IS försattes på fri fot efter förhöret. Han torde uppehålla sig utanför Ungern och den post som skickats till den tidigare angivna adressen har återsänts med angivelsen ”inte uthämtad”. Den hänskjutande domstolen har preciserat att den tilltalades närvaro under det rättsliga förfarandet emellertid är obligatorisk vid förberedelsen till förhandling och att det endast är möjligt att utfärda en nationell arresteringsorder eller en europeisk arresteringsorder i de fall där den tilltalade kan bli dömd till en frihetsberövande påföljd. Den hänskjutande domstolen har påpekat att åklagaren i förevarande mål emellertid har yrkat på ett bötesstraff och att den hänskjutande domstolen följaktligen är skyldig att fortsätta handläggningen av förfarandet i den tilltalades utelämnade om denne inte inställer sig vid den angivna tidpunkten.
- 29 Under dessa omständigheter har den hänskjutande domstolen i begäran om förhandsavgörande för det första påpekat att det i artikel 5.1 i direktiv 2010/64 föreskrivs att medlemsstaterna ska vidta konkreta åtgärder för att se till att den tolkning och översättning som tillhandahålls håller den kvalitet som krävs enligt artiklarna 2.8 och 3.9 i direktivet, vilket innebär att tolkningen ska hålla tillräckligt hög kvalitet för att garantera att förfarandet går rättvist till, särskilt genom att garantera att de misstänkta eller de tilltalade förstår vad de anklagas för och kan utöva sin rätt till försvar. Den hänskjutande domstolen har även framhållit att det i artikel 5.2 i samma direktiv föreskrivs att medlemsstaterna för att främja ändamålsenlig tolkning och översättning och effektiv tillgång till detsamma ska sträva efter att upprätta ett eller flera register över självständiga översättare och tolkar som har lämpliga kvalifikationer.
- 30 Den hänskjutande domstolen har dessutom angett att det i artiklarna 4.5 och 6.1 i direktiv 2012/13 föreskrivs att misstänkta eller tilltalade omedelbart ska informeras om sina rättigheter skriftligen på ett språk de förstår och om den brottsliga gärning som de är misstänkta eller anklagade för.
- 31 Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang angett att det inte finns något officiellt register över översättare och tolkar i Ungern och att det i den ungerska lagstiftningen inte anges vem som tillfälligt kan utses till översättare eller till tolk i det straffrättsliga förfarandet eller enligt vilka kriterier. I den ungerska lagstiftningen regleras endast hur översättning av handlingar ska bestyrkas. I avsaknad av sådana bestämmelser kan varken advokaten eller domstolen kontrollera tolkningens kvalitet. Den misstänkte eller tilltalade som inte behärskar ungerska informeras, med hjälp av en tolk, om de misstankar som riktas mot honom eller henne och om dennes eller dennas processuella rättigheter vid det första förhöret i egenskap av misstänkt eller tilltalad. Om tolken inte besitter relevant sakkunskap skulle det dock, enligt den hänskjutande domstolen, kunna innebära att den berörda personens rätt att informeras om sina rättigheter och sin rätt till försvar kränks.
- 32 Enligt den hänskjutande domstolen uppkommer således frågan huruvida ungersk lagstiftning och praxis är förenliga med direktiven 2012/13 och 2010/64 och om det följer av unionslagstiftningen att den nationella domstolen vid oförenlighet med unionsrätten inte får fortsätta handläggningen av det straffrättsliga förfarandet i den tilltalades utelämnade om.
- 33 Den hänskjutande domstolen har för det andra noterat att efter det att en reform av rättsväsendet trädde i kraft den 1 januari 2012 faller administrationen och den centrala förvaltningen av domstolväsendet under ordföranden för Országos Bírósági Hivatal (nationella myndigheten för

- domstolsväsendet, Ungern) (nedan kallad OBH), som utnämns av det ungerska parlamentet för en period på nio år, och att nämnda ordförande har vidsträckta befogenheter, inbegripet att besluta om tillsättning av domartjänster, att utnämna domstolschefer och att inleda disciplinära förfaranden mot domare.
- 34 Den hänskjutande domstolen har även preciserat att Országos Bírói Tanács (det nationella domarrådet, nedan kallat OBT) – vars medlemmar väljs av domarna – har till uppgift att övervaka de handlingar som ordföranden för OBH utför och att i vissa fall godkänna dess beslut. Den 2 maj 2018 antog OBT en rapport i vilken det konstaterades att OBH:s ordförande hade åsidosatt lagen genom sin praxis att utan tillräcklig motivering förklara att förfarandet för utnämning av domare och domstolschefer till lediga befattningar inte hade lett till något resultat, varför nämnda ordförande i många fall tillfälligt utnämnde domstolschefer efter eget skön. Den 24 april 2018 förklarade ordföranden för OBH att OBT:s verksamhet inte var lagenlig och vägrade därför att samarbeta med detta organ och dess medlemmar. OBT har redan vid flera tillfällen påpekat att ordföranden för OBH och de domstolschefer som denne utsett åsidosätter det organets behörighet.
- 35 Den hänskjutande domstolen har vidare angett att ordföranden för Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapest stad, Ungern), som är appellationsdomstol med avseende på den hänskjutande domstolen, på detta sätt tillfälligt utnämndes av ordföranden för OBH. För att understryka betydelsen av denna uppgift har den hänskjutande domstolen framhållit vilken inverkan ordföranden för OBH kan ha på domarnas arbete och befordran, inbegripet såvitt avser fördelningen av mål, disciplinära befogenheter och arbetsmiljö.
- 36 Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang hänvisat dels till ett visst antal yttranden och internationella rapporter i vilka det konstaterats att makten i alltför stor utsträckning koncentrerats till OBH:s ordförande och att det saknas motvikt till denna koncentration, dels till praxis från EU-domstolen och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, och har sökt klarhet i huruvida en sådan situation är förenlig med principen om domstolsväsendets oberoende, som slås fast i artikel 19 FEU och i artikel 47 i stadgan. Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i huruvida den rättegång som pågår vid den kan anses vara rättvis i ett sådant sammanhang.
- 37 För det tredje har den hänskjutande domstolen påpekat att vissa lönetillägg för åklagare har höjts genom en lagändring som trädde i kraft den 1 september 2018, samtidigt som reglerna om domares löner inte har ändrats. Domarna har följaktligen för första gången sedan decennier lägre lön än åklagare av motsvarande kategori, vilka har samma tjänsteklassificering och samma antal tjänsteår. OBT har påtalat detta för den ungerska regeringen, vilken utlovade en lönereform senast den 1 januari 2020. Något sådant lagförslag har emellertid ännu inte lagts fram. Detta innebär att domarnas lön har varit oförändrad sedan år 2003. Den hänskjutande domstolen vill således få klarhet i huruvida avsaknaden av en långsiktig anpassning av domarnas löner, särskilt med hänsyn till inflationen och ökningen av den genomsnittliga lönen i Ungern under årens lopp, inte är att jämställa med en minskning av lönen och om detta inte är den ungerska regeringens avsikt med målet att försätta dem i en ofördelaktig situation i förhållande till åklagarna. Den praxis som består i att bevilja bonus och belöningar, som ibland är mycket höga i förhållande till domarnas grundlön, till vissa domare, efter OBH:s ordförandes och domstolschefernas eget skön, strider dessutom generellt sett och systematiskt mot principen om domstolarnas oavhängighet.

- 38 Mot denna bakgrund beslutade Pesti Központi Kerületi Bíróság (Distriktsdomstolen i Pest, Ungern) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) a) Ska artikel 6.1 FEU och artikel 5.2 i direktiv 2010/64 tolkas på så sätt att den berörda medlemsstaten, för att säkerställa rätten till en rättvis rättegång för de misstänkta och tilltalade som inte förstår rättegångsspråket, ska upprätta ett register över självständiga översättare och tolkar som har lämpliga kvalifikationer eller, i andra hand, på annat sätt säkerställa att det kan kontrolleras att språktolkningen håller ändamålsenlig kvalitet under domstolsförfarandet?
- b) Om föregående fråga besvaras jakande och om språktolkningens kvalitet har brustit i detta fall och det därmed inte kan avgöras om den misstänkta eller tilltalade har informerats om misstankarna eller åtalet mot honom eller henne, ska artikel 6.1 FEU och artiklarna 4.5 och 6.1 i direktiv 2012/13 tolkas på så sätt att dessa omständigheter utgör hinder mot fortsatt handläggning av förfarandet i nämnda persons utelämnande?
- 2 a) Ska principen om domstolars oavhängighet, som anges i artikel 19.1 andra stycket FEU, artikel 47 i [stadgan] och EU-domstolens rättspraxis tolkas på så sätt att det strider mot nämnda princip att ordföranden för [OBH], som är ansvarig för den centrala domstolsförvaltningen och som utnämns av parlamentet, endast är ansvarig gentemot parlamentet och endast kan avsättas av parlamentet, tillsätter tjänsten som domstolschef – en tjänst som, bland annat, ger befogenhet att fördela mål, inleda disciplinära förfaranden mot domare och utvärdera desamma – genom tillfällig direkt utnämning och därmed kringgår förfarandet för utnämning av domare och ständigt underlåter att följa yttranden från i detta avseende behöriga domstolsorgan?
- b) Om ovanstående fråga 2 a besvaras jakande och om domaren som handlägger detta mål har rimliga skäl att befara att vederbörande kommer missgynnas oberättigat på grund av sin dömande eller administrativa verksamhet, ska nämnda princip tolkas på så sätt att en rättvis rättegång inte är säkerställd?
- 3) a) Ska principen om domstolars oavhängighet, som anges i artikel 19.1 andra stycket FEU, artikel 47 i [stadgan] och i EU-domstolens rättspraxis, i förhållande till den situation som råder sedan den 1 september 2018, nämligen att de ungerska domarna enligt lag har lägre lön än åklagarna av motsvarande kategori, som har samma tjänsteklassificering och samma antal tjänsteår, till skillnad från den praxis som har följts sedan flera årtionden, och att domarnas löner, med tanke på den ekonomiska situationen i landet, i allmänhet inte står i samklang med vikten av den verksamhet som de utövar, särskilt med tanke på det godtyckliga systemet med bonus som kan beviljas av överordnade, tolkas på så sätt att den beskrivna situationen inte är förenlig med nämnda princip?
- b) Om ovanstående fråga besvaras jakande, ska nämnda princip om domstolars oavhängighet tolkas på så sätt att en rättvis rättegång inte kan säkerställas under sådana omständigheter?”
- 39 Genom beslut av den 18 november 2019 (nedan kallat den kompletterande begäran om förhandsavgörande) begärde den hänskjutande domstolen bland annat att få komplettera sin ursprungliga begäran om förhandsavgörande.
- 40 Det framgår av den kompletterande begäran om förhandsavgörande att allmänna åklagaren den 19 juli 2019, med stöd av 667 § i straffprocesslagen, ingav ett överklagande i lagens intresse av den ursprungliga begäran om förhandsavgörande till Kúria (Högsta domstolen). Det framgår även att

Kúria (Högsta domstolen), genom avgörande av den 10 september 2019, slog fast att begäran om förhandsavgörande var rättsstridig i huvudsak av det skälet att de frågor som ställts inte var relevanta för utgången i det nationella målet (nedan kallat Kúrias avgörande).

- 41 Den hänskjutande domstolen har angett att det framgår av Kúrias avgörande att det system med begäran om förhandsavgörande som införts genom artikel 267 FEUF syftar till att ombe EU-domstolen att uttala sig om frågor som rör unionsrätten – och inte en medlemsstats konstitutionella ordning – för att säkerställa en enhetlig tolkning inom Europeiska unionen. Enligt detta avgörande är det dessutom endast tillåtet att vilandeförklara det straffrättsliga förfarandet i syfte att kunna meddela ett slutgiltigt avgörande såvitt avser frågan om huruvida den tilltalade är skyldig eller inte. Kúria (Högsta domstolen) anser emellertid att tolkningsfrågorna, såsom de formulerats av den hänskjutande domstolen i den ursprungliga begäran om förhandsavgörande, inte är relevanta för bedömningen av huruvida IS är skyldig, varför denna begäran är rättsstridig. I Kúrias avgörande hänvisas även till den domstolens tidigare principbeslut, enligt vilka det saknas anledning att begära förhandsavgörande för att få fastställt att tillämplig ungersk rätt inte är förenlig med de grundläggande principer som skyddas av unionsrätten.
- 42 Den hänskjutande domstolen anser att även om det i Kúrias avgörande endast slås fast att den ursprungliga begäran om förhandsavgörande är rättsstridig, utan att själva beslutet om hänskjutande upphävs, kommer Kúrias avgörande, som meddelats inom ramen för ett överklagande i lagens intresse, att ha en grundläggande inverkan på senare rättspraxis från lägre instanser, eftersom sådana överklaganden syftar till att harmonisera nationell rättspraxis. Kúrias avgörande riskerar därför att i framtiden ha en avskräckande verkan på domare i de lägre instanserna som överväger att begära förhandsavgörande från EU-domstolen enligt artikel 267 FEUF.
- 43 Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i vilka åtgärder som ska vidtas med anledning av det pågående straffrättsliga förfarandet, som för närvarande är vilandeförklarat, och anser att det är beroende av huruvida Kúrias avgörande är rättsstridigt eller ej.
- 44 Om Kúria (Högsta domstolen) anses ha gjort en riktig bedömning när den prövade begäran om förhandsavgörande och förklarade att den var rättsstridig, borde den hänskjutande domstolen överväga att fortsätta handläggningen av det nationella målet, eftersom handläggningen av målet enligt 491 § 1 a i straffprocesslagen ska återupptas om de skäl som medförde vilandeförklaring inte längre föreligger. Enligt den hänskjutande domstolen finns det visserligen ingen bestämmelse i ungersk rätt som föreskriver vad som ska ske om handläggningen av målet har vilandeförklarats på ett rättsstridigt sätt. Enligt ett analogt resonemang skulle denna bestämmelse i straffprocesslagen emellertid kunna tolkas så, att domstolen i ett sådant fall måste återuppta handläggningen av målet.
- 45 Om Kúria (Högsta domstolen) i stället anses ha gjort fel när den förklarade att begäran om förhandsavgörande var rättsstridig, borde domstolen i lägre instans underlåta att tillämpa det avgörandet från domstolen i högsta instans då det strider mot unionsrätten, trots sistnämnda domstols konstitutionella behörighet att säkerställa en enhetlig nationell rätt.
- 46 Kúrias avgörande grundar sig dessutom på nationell rättspraxis, enligt vilken frågan huruvida ungersk rätt är förenlig med unionsrätten inte kan bli föremål för en begäran om förhandsavgörande. En sådan rättspraxis strider mot principen om unionsrättens företräde och mot EU-domstolens praxis.

- 47 Domaren vid den hänskjutande domstolen har tillagt att ordföranden för Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapest stad) den 25 oktober 2019 inledde ett disciplinärt förfarande mot honom på samma grunder som dem som angetts i Kúrias avgörande.
- 48 Efter det att den ungerska regeringen hade informerat om att detta förfarande hade avslutats, ställde EU-domstolen frågor till domaren vid den hänskjutande domstolen. I sitt svar av den 10 december 2019 bekräftade den sistnämnde att ordföranden för Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapest stad) genom en handling av den 22 november 2019 hade återkallat sin begäran om att det disciplinära förfarandet skulle inledas.
- 49 Domaren vid den hänskjutande domstolen angav emellertid även att han inte hade för avsikt att ändra den kompletterande begäran om förhandsavgörande i detta avseende. Han är nämligen inte bekymrad av att själv vara föremål för ett disciplinärt förfarande, utan snarare på grund av att ett sådant förfarande kan inledas under sådana omständigheter.
- 50 Enligt domaren vid den hänskjutande domstolen har kvaliteten på hans arbete i egenskap av domare inte ifrågasatts vare sig av hans närmsta chef eller av chefen för brottmålsavdelningen vid Pesti Központi Kerületi Bíróság (Distriktsdomstolen i Pest). Det innebär att det disciplinära förfarandet således endast har sin grund i innehållet i det ursprungliga beslutet om hänskjutande.
- 51 Mot denna bakgrund beslutade Pesti Központi Kerületi Bíróság (Distriktsdomstolen i Pest) att ställa följande två kompletterande tolkningsfrågor till EU-domstolen:
- 4) a) Ska artikel 267 [FEUF] tolkas så, att den utgör hinder för ett avgörande i nationell rättspraxis genom vilket den högsta domstolsinstansen i den berörda medlemsstaten inom ramen för ett förfarande som syftar till att förenhetliga medlemsstatens rättspraxis kvalificerar ett beslut av en underinstans om att inleda ett förfarande för förhandsavgörande som rättsstridigt, dock utan att det påverkar rättsverkningarna av sistnämnda beslut?
  - b) Om fråga [4 a] besvaras jakande, ska artikel 267 [FEUF] tolkas så, att den hänskjutande domstolen ska underlåta att beakta den högre domstolens motsatta avgörande och de principiella ståndpunkter som antagits i syfte att förenhetliga nationell rätt?
  - c) Om fråga [4 a] besvaras nekande, kan det straffrättsliga förfarande som har vilandeförklarats återupptas i ett sådant fall, trots att förfarandet för förhandsavgörande pågår?
- 5) Ska – mot bakgrund av artikel 267 FEUF – principen om domstolarnas oavhängighet, vilken stadfästs i artikel 19.1 andra stycket FEU och artikel 47 i stadgan samt i EU-domstolens praxis, tolkas så, att den åsidosätts när ett disciplinärt förfarande inleds mot en domare av det skälet att han har inlett ett förfarande för förhandsavgörande?”

Ansökan om skyndsam handläggning

- 52 Den hänskjutande domstolen har genom sin kompletterande begäran om förhandsavgörande även ansökt om att målet ska handläggas skyndsamt i enlighet med artikel 105 i domstolens rättegångsregler. Till stöd för ansökan har det gjorts gällande att det är motiverat med skyndsam handläggning, bland annat med hänsyn till att Kúrias avgörande och det disciplinära förfarande som inletts mot domaren vid den hänskjutande domstolen kan ha en mycket negativ avskräckande verkan, vilket skulle kunna påverka varje beslut att inleda eller inte inleda ett förfarande för begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF i framtiden i Ungern.

- 53 Det föreskrivs i artikel 105.1 i rättegångsreglerna att EU-domstolens ordförande, på ansökan av den hänskjutande domstolen eller i undantagsfall på eget initiativ, efter att ha hört referenten och generaladvokaten, får besluta att ett mål om förhandsavgörande ska handläggas skyndsamt, när målet är av sådan beskaffenhet att det måste avgöras utan dröjsmål.
- 54 Det ska erinras om att en sådan skyndsam handläggning av ett mål utgör ett processrättsligt instrument som är avsett att hantera högst trängande fall. Det framgår även av EU-domstolens praxis att förfarandet för skyndsam handläggning inte kan tillämpas när den känsliga och komplicerade karaktären hos de rättsliga problemställningar som ett mål ger upphov till svårigen lämpar sig för tillämpningen av ett sådant förfarande, särskilt när det inte framstår som lämpligt att förkorta den skriftliga delen av förfarandet vid EU-domstolen (dom av den 18 maj 2021, Asociația "Forumul Judecătorilor din România" m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 och C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 103 och där angiven rättspraxis).
- 55 I förevarande fall avslog EU-domstolens ordförande, efter att ha hört referenten och generaladvokaten, ansökan om skyndsam handläggning genom beslut av den 19 december 2019. Såsom framgår av punkt 48 ovan har nämligen beslutet att inleda det disciplinära förfarandet mot domaren vid den hänskjutande domstolen återkallats. Det nationella brottmålet rör för övrigt inte en person som är föremål för en frihetsberövande åtgärd.
- 56 Under dessa omständigheter har det inte, på grundval av de uppgifter och förklaringar som den hänskjutande domstolen har lämnat, framkommit att förevarande mål, som dessutom, såsom framgår av punkt 52 ovan, rör frågor som är mycket känsliga och komplicerade, påkallar sådan skyndsamhet att det finns anledning att undantagsvis frånga de handläggningsregler som i vanliga fall ska tillämpas i mål om förhandsavgörande.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den fjärde frågan

- 57 Den hänskjutande domstolen har ställt den fjärde frågan, som ska prövas först, för att få klarhet i huruvida artikel 267 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att en medlemsstats högsta domstol, efter ett överklagande i lagens intresse, slår fast att en begäran om förhandsavgörande som har ingetts till EU-domstolen av en lägre instans med stöd av nämnda bestämmelse är rättsstridig, dock utan att det påverkar rättsverkningarna av beslutet om hänskjutande, och, om så är fallet, huruvida principen om unionsrättens företräde ska tolkas så, att den innebär att den lägre instansen är skyldig att underlåta att tillämpa ett sådant avgörande från den högsta domstolen.

Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till prövning

- 58 Den ungerska regeringen har gjort gällande att den fjärde frågan inte kan tas upp till prövning, eftersom de skäl som angetts i den kompletterande begäran om förhandsavgörande avseende behovet av en tolkning av unionsrätten saknar betydelse för utgången i det nationella målet, särskilt med hänsyn till att Kúrias avgörande inte har någon rättsverkan på beslutet om hänskjutande. Den hänskjutande domstolens antaganden om hur detta avgörande i framtiden

skulle kunna påverka förfarandena för begäran om förhandsavgörande grundar sig dessutom på framtida och hypotetiska händelser och som sådana saknar dessa antaganden i sig relevans för utgången i det nationella målet.

- 59 EU-domstolen erinrar inledningsvis om att det förfarande som har införts genom artikel 267 FEUF utgör ett medel för nära samarbete mellan EU-domstolen och de nationella domstolarna, grundat på en inbördes fördelning av uppgifterna, genom vilket EU-domstolen tillhandahåller de nationella domstolarna de uppgifter om unionsrättens tolkning som de behöver för att kunna avgöra de mål som de ska pröva (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 juni 2007, *Omni Metal Service*, C-259/05, EU:C:2007:363, punkt 16 och där angiven rättspraxis).
- 60 Enligt fast praxis från EU-domstolen ankommer det uteslutande på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. EU-domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts avser tolkningen av unionsrätten (dom av den 24 november 2020, *Openbaar Ministerie (Urkundsförfalskning)*, C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 25 och där angiven rättspraxis).
- 61 Frågor om tolkningen av unionsrätten presumeras således vara relevanta. En begäran om förhandsavgörande från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 24 november 2020, *Openbaar Ministerie (Urkundsförfalskning)*, C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 62 Då domaren vid den hänskjutande domstolen i förevarande fall har sökt klarhet i vad som gäller beträffande handläggningen av det nationella brottmålsförfarandet för det fall *Kúrias* avgörande skulle anses strida mot unionsrätten, konstaterar EU-domstolen följande. *Kúrias* avgörande, även om det varken upphäver eller ändrar beslutet om hänskjutande och inte heller ålägger domaren vid den hänskjutande domstolen att återkalla eller ändra begäran om förhandsavgörande, är inte utan konsekvenser för domaren vid den hänskjutande domstolen och det nationella förfarandet.
- 63 När nämnda högsta domstol kvalificerar en begäran om förhandsavgörande som en lägre domstol har ingett som rättsstridig, får en sådan kvalificering med nödvändighet konsekvenser för den sistnämnda domstolen, även om den inte har någon direkt inverkan på giltigheten av beslutet om hänskjutande. I förevarande fall ska den hänskjutande domstolen således i synnerhet avgöra om den vidhåller sina tolkningsfrågor eller inte och följaktligen samtidigt avgöra huruvida den vidhåller sitt beslut att vilandeförklara målet som *Kúria* (Högsta domstolen) i huvudsak har ansett vara rättsstridigt, eller om den tvärtom återkallar sina frågor mot bakgrund av detta avgörande och fortsätter att handlägga det nationella brottmålet.
- 64 Såsom framgår av beslutet om hänskjutande har för övrigt *Kúrias* avgörande offentliggjorts i en officiell tidning som är förbehållen principbeslut, i syfte att säkerställa en enhetlig nationell rättsordning.

- 65 Under sådana omständigheter ska den hänskjutande domstolen dessutom bedöma huruvida den omständigheten att den vidhåller sin ursprungliga begäran om förhandsavgörande inte innebär att det avgörande i sak i det nationella målet som den kommer att meddela kan komma att överklagas av det skälet att den antagit ett beslut om att inte en begäran om förhandsavgörande som Kúria (Högsta domstolen) har förklarat vara rättsstridigt.
- 66 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar domstolen att den fjärde frågan inte saknar relevans för utgången i det nationella målet och att den således kan tas upp till prövning.

Prövning i sak

- 67 Vad för det första gäller frågan huruvida artikel 267 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att en medlemsstats högsta domstol, efter ett överklagande i lagens intresse, slår fast att en begäran om förhandsavgörande som har ingetts till EU-domstolen av en lägre instans med stöd av nämnda bestämmelse är rättsstridig, dock utan att detta påverkar rättsverkningarna av beslutet om hänskjutande, ska det erinras om följande. Kärnan i det domstolssystem som inrättats genom fördragen utgörs av förfarandet för förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF. Genom att det inrättas en dialog mellan EU-domstolen och domstolarna i medlemsstaterna syftar förfarandet till att säkerställa en enhetlig tolkning av unionsrätten och därigenom göra det möjligt att säkerställa unionsrättens koherens, fulla verkan och autonomi samt, i slutändan, den specifika karaktären hos den rättsordning som inrättats genom fördragen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 mars 2021, A.B. m.fl. (Tillsättning av domare vid Högsta domstolen – Rättsmedel) (C-824/18, EU:C:2021:153, punkt 90 och där angiven rättspraxis).
- 68 Såsom EU-domstolen vid upprepade tillfällen slagit fast har nationella domstolar mycket vittgående möjligheter att hänskjuta en fråga om tolkningen av relevanta unionsbestämmelser till densamma. Med förbehåll för de undantag som angetts i EU-domstolens praxis utgör denna möjlighet för domstolar som dömer i sista instans en skyldighet (dom av den 5 april 2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 69 Såväl denna möjlighet som denna skyldighet utgör en grundläggande del av det system för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som inrättas genom artikel 267 FEUF samt av den uppgift att tillämpa unionsrätten som nationella domstolar ges genom den bestämmelsen (dom av den 5 april 2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, punkt 33).
- 70 En nationell domstol som har att pröva ett mål har således, när det i målet uppkommer en fråga om unionsrättens tolkning eller giltighet, en möjlighet eller en skyldighet att begära att EU-domstolen meddelar förhandsavgörande och denna möjlighet eller skyldighet får inte inskränkas genom nationella författningsregler eller regler i rättspraxis (dom av den 5 april 2016, PFE, C-689/13, EU:C:2016:199, punkt 34).
- 71 Även om Kúrias avgörande i förevarande fall endast avser konstaterandet att den ursprungliga begäran om förhandsavgörande är rättsstridig och avgörandet inte innebär att beslutet om hänskjutande upphävs eller att den hänskjutande domstolen ska återkalla nämnda begäran och fortsätta att handlägga det nationella målet, har Kúria (Högsta domstolen), genom att göra en lagenlighetsprövning av samma begäran om förhandsavgörande mot bakgrund av 490 § i straffprocesslagen, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 43 i sitt förslag till avgörande, gjort en prövning av den ursprungliga begäran om förhandsavgörande som liknar EU-domstolens prövning av huruvida en begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning.

- 72 Även om artikel 267 FEUF inte utgör hinder för att ett beslut om hänskjutande överklagas till domstol enligt nationell rätt, är ett avgörande från en högsta domstolsinstans, genom vilket en begäran om förhandsavgörande förklaras vara rättsstridig på grund av att de frågor som ställts inte är relevanta och nödvändiga för att avgöra det nationella målet, oförenligt med denna artikel, eftersom bedömningen av dessa omständigheter omfattas av EU-domstolens exklusiva behörighet att avgöra om tolkningsfrågorna kan tas upp till prövning, såsom framgår av den praxis från EU-domstolen som det erinrats om i punkterna 60 och 61 ovan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 december 2008, *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, punkterna 93–96).
- 73 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 48 i sitt förslag till avgörande skulle unionsrättens effektivitet dessutom äventyras om utgången i ett mål om överklagande vid den högsta nationella domstolsinstansen innebar att den nationella domstol – som har att avgöra ett mål där unionsrätten är tillämplig – avskräcktes från att använda sig av den möjlighet som den domstolen ges enligt artikel 267 FEUF att hänskjuta frågor till EU-domstolen om tolkningen eller giltigheten av unionsrätten, i syfte att låta EU-domstolen avgöra huruvida en nationell regel är förenlig med unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 juni 2010, *Melki och Abdeli*, C-188/10 och C-189/10, EU:C:2010:363, punkt 45 och där angiven rättspraxis).
- 74 Även om Kúria (Högsta domstolen) inte har ålagt den hänskjutande domstolen att återkalla den ursprungliga begäran om förhandsavgörande, har denna högsta domstolsinstans i sitt avgörande funnit att begäran är rättsstridig. Ett sådant konstaterande att begäran är rättsstridig försvagar såväl auktoriteten av de svar som EU-domstolen kommer att ge den hänskjutande domstolen som det avgörande som sistnämnda domstol kommer att meddela mot bakgrund av dessa svar.
- 75 Kúrias avgörande kan dessutom föranleda ungerska domstolar att avstå från att ställa tolkningsfrågor till EU-domstolen, för att undvika att begäran om förhandsavgörande angrips av någon av parterna med stöd av nämnda avgörande eller blir föremål för ett överklagande i lagens intresse.
- 76 EU-domstolen erinrar härvidlag vad gäller systemet med förhandsavgörande om att "[e]nskilda intressenters vaksamhet för att tillvarata sina rättigheter innebär en effektiv kontroll som läggs till den kontroll som artiklarna [258 FEUF och 259 FEUF] överlämnar åt kommissionens och medlemsstaternas omsorg" (dom av den 5 februari 1963, *van Gend & Loos*, 26/62, EU:C:1963:1, punkt 25). Begränsningar av de nationella domstolarnas utövande av deras behörighet enligt artikel 267 FEUF skulle begränsa det effektiva domstolsskyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten.
- 77 Kúrias avgörande inkräktar således på den behörighet som tillkommer nationella domstolar enligt artikel 267 FEUF och kan följaktligen medföra att samarbetet mellan EU-domstolen och de nationella domstolarna inom ramen för systemet med begäran om förhandsavgörande blir mindre effektivt (se, analogt, dom av den 5 juli 2016, *Ognyanoy*, C-614/14, EU:C:2016:514, punkt 25).
- 78 Vad för det andra gäller frågan huruvida principen om unionsrättens företräde innebär att den nationella domstol som har framställt en begäran om förhandsavgörande som den berörda medlemsstatens högsta domstol förklarat vara rättsstridig – utan att detta påverkar rättsverkningarna av dess beslut om hänskjutande – är skyldig att underlåta att beakta ett sådant avgörande från den högsta domstolsinstansen, ska det först erinras om att principen om unionsrättens företräde innebär att unionsrätten har företräde framför medlemsstaternas

nationella rätt. Denna princip medför således en skyldighet för samtliga myndigheter i medlemsstaterna att säkerställa unionsbestämmelsernas fulla verkan, och medlemsstaternas nationella rätt kan inte påverka unionsbestämmelsernas verkan i medlemsstaterna (dom av den 18 maj 2021, Asociația "Forumul Judecătorilor din România" m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 och C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 244 och där angiven rättspraxis).

- 79 EU-domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att enligt principen om unionsrättens företräde får den omständigheten att en medlemsstat åberopar nationella bestämmelser, oavsett om det är fråga om konstitutionella sådana, inte undergräva unionsrättens enhetlighet och effektivitet. Enligt fast rättspraxis har principen om unionsrättens företräde nämligen verkningar gentemot samtliga organ i en medlemsstat, och nationella bestämmelser om fördelning av domstolars behörighet, inbegripet konstitutionella sådana, kan inte utgöra hinder för detta (dom av den 18 maj 2021, Asociația "Forumul Judecătorilor din România" m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 och C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 245 och där angiven rättspraxis).
- 80 Vidare ska berörd domstol, enligt fast rättspraxis, underlåta att tillämpa en nationell bestämmelse som hindrar genomförandet av det förfarande som föreskrivs i artikel 267 FEUF, och domstolen behöver därvid inte begära, eller invänta, att denna nationella bestämmelse först upphävs genom lag eller annat konstitutionellt förfarande (dom av den 2 mars 2021, A.B. m.fl. (Tillsättning av domare vid Högsta domstolen – Rättsmedel) (C-824/18, EU:C:2021:153, punkt 141 och där angiven rättspraxis).
- 81 Av detta följer att principen om unionsrättens företräde innebär att en lägre domstolsinstans ska underlåta att tillämpa ett avgörande från den berörda medlemsstatens högsta domstol om den anser att avgörandet inkräktar på den behörighet som tillkommer nationella domstolar enligt artikel 267 FEUF och följaktligen kan medföra att samarbetet mellan EU-domstolen och de nationella domstolarna inom ramen för systemet med begäran om förhandsavgörande blir mindre effektivt. Det ska preciseras att det, med hänsyn till omfattningen av denna behörighet, inte finns någon grund för att upprätthålla detta avgörande som följer av den eventuella omständigheten att EU-domstolen i sitt avgörande som rör begäran om förhandsavgörande helt eller delvis slår fast att de tolkningsfrågor som nämnda lägre domstolsinstans har ställt till domstolen inte kan tas upp till prövning.
- 82 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den fjärde frågan besvaras enligt följande. Artikel 267 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att en medlemsstats högsta domstol, efter ett överklagande i lagens intresse, slår fast att en begäran om förhandsavgörande som har ingetts till EU-domstolen av en lägre instans med stöd av nämnda bestämmelse är rättsstridig, på grund av att de frågor som ställts inte är relevanta och nödvändiga för att avgöra det nationella målet, dock utan att detta påverkar rättsverkningarna av beslutet om hänskjutande, och, principen om unionsrättens företräde innebär att den lägre instansen är skyldig att underlåta att tillämpa ett sådant avgörande från den nationella högsta domstolen.

Den femte frågan

- 83 Den hänskjutande domstolen har ställt den femte frågan, som ska prövas härnäst, för att få klarhet i huruvida artikel 19.1 andra stycket FEU, artikel 47 i stadgan och artikel 267 FEUF ska tolkas så, att de utgör hinder för att ett disciplinärt förfarande inleds mot domaren vid en nationell domstol på grund av att vederbörande har framställt en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen enligt nämnda artikel 267.

Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till prövning

- 84 Den ungerska regeringen och kommissionen har gjort gällande att den femte frågan inte kan tas upp till prövning. Nämnade regering har i huvudsak gjort gällande att det disciplinära förfarande som inletts mot domaren vid den hänskjutande domstolen, men som därefter har återkallats och avslutats, saknar relevans, eftersom dess inverkan på den hänskjutande domstolens dömande funktion inte kan fastställas. Kommissionen har hävdats att frågan inte är relevant för utgången i det nationella målet och att den hänskjutande domstolen under alla omständigheter inte har lämnat några uppgifter om hur den omständigheten att det disciplinära förfarandet har inletts har påverkat den fortsatta handläggningen av det brottmålsförfarande som är anhängigt vid den.
- 85 Mot bakgrund av den rättspraxis som det redan erinrats om i punkterna 60 och 61 i förevarande dom, ska det understrykas att domaren vid den hänskjutande domstolen i sitt svar av den 10 december 2019 på domstolens begäran om upplysningar preciserade att frågan fortfarande var relevant, trots att det disciplinära förfarande som inletts mot honom hade återkallats, eftersom det som han sökt klarhet i följer av den omständigheten att ett disciplinärt förfarande kan inledas under sådana förhållanden och är således oberoende av huruvida det disciplinära förfarandet fortfarande pågår.
- 86 Det kan dessutom konstateras att den fjärde och den femte tolkningsfrågan har ett nära samband. Det framgår nämligen av den kompletterande begäran om förhandsavgörande att det var på grund av Kúrias avgörande vari den ursprungliga begäran om förhandsavgörande förklarades vara rättsstridig som ordföranden för Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapest stad) antog beslutet om att inleda ett disciplinärt förfarande mot domaren vid den hänskjutande domstolen. Den hänskjutande domstolen har ställt den femte frågan för att få klarhet i huruvida den kan avstå från att följa Kúrias avgörande när den avgör det nationella målet i sak utan att därvid behöva oroa sig för att det disciplinära förfarande som han har varit föremål för, vilket grundar sig på Kúrias avgörande, på grund därav återupptas.
- 87 Liksom vad beträffar den fjärde frågan ställs följaktligen domaren vid den hänskjutande domstolen inför ett processuellt hinder som följer av tillämpningen av nationella bestämmelser mot honom och som han måste undanröja innan det är möjligt att avgöra målet i sak utan yttre inblandning och således oavhängigt i enlighet med artikel 47 i stadgan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2020, *Governo della Repubblica italiana (Italienska fredsdomares ställning)*, C-658/18, EU:C:2020:572, punkt 46 och där angiven rättspraxis). Domaren vid den hänskjutande domstolen har nämligen sökt klarhet beträffande villkoren för den fortsatta handläggningen av det nationella förfarandet efter det att Kúria (Högsta domstolen) i sitt avgörande förklarat att den ursprungliga begäran om förhandsavgörande är rättsstridig, vilket avgörande även legat till grund för att inleda ett disciplinärt förfarande mot honom. Härigenom skiljer sig förevarande mål från de mål som gav upphov till domen av den 26 mars 2020, *Miasto Łowicz och Prokurator Generalny* (C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234), i vilka svaren på de frågor om tolkningen av unionsrätten som ställdes till EU-domstolen inte var nödvändiga för att de berörda hänskjutande domstolarna skulle kunna avgöra processuella frågor enligt nationell rätt innan de kunde avgöra de mål som anhängiggjorts vid dem i sak.
- 88 Härav följer att den femte frågan kan tas upp till prövning.

Prövning i sak

- 89 Domstolen påpekar inledningsvis att den femte frågan avser tolkningen av artikel 19.1 andra stycket FEU, artikel 47 i stadgan och artikel 267 FEUF. Det framgår emellertid av skälen till beslutet om hänskjutande att denna fråga, såsom redan har påpekats i punkterna 86 och 87 ovan, har uppkommit i samband med en processuell fråga som måste lösas innan den hänskjutande domstolen avgör det nationella målet i sak och som innebär ett ifrågasättande av den hänskjutande domstolens behörighet inom ramen för det förfarande som föreskrivs i artikel 267 FEUF. Den femte frågan ska således endast prövas mot bakgrund av artikel 267 FEUF.
- 90 Mot bakgrund av den praxis från EU-domstolen som det erinrats om i punkterna 68–70 och 72 i förevarande dom, ska det framhållas att EU-domstolen redan har slagit fast att nationella bestämmelser av vilka det följer att domarna vid de nationella domstolarna kan komma att bli föremål för disciplinära förfaranden på grund av att de har hänskjutit en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen inte kan godtas. Det förhållandet att det föreligger en risk för att bli föremål för sådana förfaranden på grund av att de har ingett en begäran om förhandsavgörande eller därefter fattat beslut om att vidhålla begäran efter det att den framställts, kan nämligen inverka menligt på de berörda nationella domstolarnas faktiska utövande av möjligheten att vända sig till EU-domstolen och på deras uppgift att tillämpa unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 mars 2020, *Miasto Łowicz och Prokurator Generalny*, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 58 och där angiven rättspraxis, och av den 15 juli 2021, kommissionen/Polen (Regelverk med disciplinåtgärder mot domare), C-791/19, EU:C:2021:596, punkt 227).
- 91 Det förhållandet att nämnda domare inte ska kunna utsättas för disciplinära förfaranden eller disciplinåtgärder på grund av att de har utnyttjat en sådan möjlighet att vända sig till EU-domstolen, vilken omfattas av deras exklusiva behörighet, utgör för övrigt en garanti för deras oavhängighet, och denna oavhängighet är i synnerhet nödvändig för att systemet för domstolssamarbete – som möjligheten att begära förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF ger uttryck för – ska kunna fungera väl (dom av den 26 mars 2020, *Miasto Łowicz och Prokurator Generalny*, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 59 och där angiven rättspraxis).
- 92 Det ska för övrigt framhållas att ett disciplinärt förfarande som inletts med anledning av att en nationell domstol har beslutat att begära förhandsavgörande från EU-domstolen kan avskräcka samtliga nationella domstolar från att framställa begäranden, vilket skulle kunna äventyra en enhetlig tillämpning av unionsrätten.
- 93 Av det anförda följer att den femte frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 267 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att ett disciplinärt förfarande inleds mot domaren vid en nationell domstol på grund av att vederbörande har framställt en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen i enlighet med denna bestämmelse.

Den första frågan

Huruvida tolkningsfrågan kan tas upp till prövning

- 94 Enligt den ungerska regeringen är det nationella målet, såsom Kúria (Högsta domstolen) har konstaterat, ett mål vars bedömning är enkel i faktiskt och rättsligt hänseende och inte kräver en tolkning av unionsrätten. Med hänvisning till Kúrias avgörande har denna regering allmänt gjort

gällande att det i det nationella brottmålet inte har framkommit någon faktisk omständighet eller någon annan omständighet som gör det möjligt att slå fast att de bestämmelser som reglerar språk användningen under förfarandet har åsidosatts eller att de myndigheter som ansvarar för målet har gjort fel, vilket skulle ha kunnat föranleda den hänskjutande domstolen att dra slutsatsen att det var nödvändigt att tolka unionsrätten. Eftersom det i det nationella målet inte uppkommit några konkreta problem vad gäller tolkningens kvalitet, är den första delen av frågan hypotetisk. Det är följaktligen varken nödvändigt eller möjligt för EU-domstolen att besvara den. På liknande sätt är ett svar på den andra delen av frågan inte heller nödvändigt med hänsyn till omständigheterna i det nationella målet, eftersom det enligt nämnda regering är möjligt att på grundval av de omständigheter som Kúria (Högsta domstolen) fastställt utifrån utredningsakten konstatera att den tilltalade har förstått de anklagelser som riktats mot honom.

- 95 Mot bakgrund av den praxis från domstolen som avses i punkterna 60 och 61 ovan, ska det påpekas att den hänskjutande domstolen i den ursprungliga begäran om förhandsavgörande tydligt redogjort för under vilka omständigheter den beslutade att ställa denna fråga och skälen till att den ställdes. Såsom framgår av punkterna 25–28 i förevarande dom är det nationella målet ett brottmål i den tilltalades utvärdering som inleddes mot en svensk medborgare som är född i Turkiet och som är åtalad för överträdelse av den ungerska lagstiftningen om skjutvapen och ammunition. Brottmålet inleddes efter att det gjorts en undersökning inom ramen för vilken han hördes av polisen i närvaro av en svenskspråkig tolk, men utan att biträddas av en advokat, trots att det rörde sig om ett förhör under vilket han upplystes om att han misstänktes ha gjort sig skyldig till överträdelse av nämnda lagstiftning. Det nationella målet har således ett uppenbart samband med de bestämmelser i direktiven 2010/64 och 2012/13 som den första frågan avser.
- 96 Vad beträffar den ungerska regeringens argument att det nationella målet är ett mål vars bedömning är enkel i faktiskt och rättsligt hänseende och således inte kräver en tolkning av unionsrätten från EU-domstolens sida, varför det inte är nödvändigt att framställa en begäran om förhandsavgörande, är det tillräckligt att erinra om följande. Såsom framgår av EU-domstolens praxis som nämns i punkt 60 ovan, ankommer det uteslutande på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till EU-domstolen. Vidare kan en sådan omständighet inte hindra en nationell domstol från att ställa en tolkningsfråga till EU-domstolen och innebär inte att tolkningsfrågan inte kan tas upp till prövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 april 2021, *Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny*, C-383/19, EU:C:2021:337, punkt 33 och där angiven rättspraxis).
- 97 Den första tolkningsfrågan kan följaktligen tas upp till prövning.

Prövning i sak

- 98 Det ska inledningsvis framhållas att den första frågan hänvisar till artikel 6.1 FEU. Bortsett från en allmän hänvisning till stadgans tillämplighet, används denna bestämmelse emellertid inte för den hänskjutande domstolens resonemang, såsom det beskrivs i skälen i den ursprungliga begäran om förhandsavgörande. Det rör sig dessutom om en allmän bestämmelse genom vilken unionen erkänner att stadgan har samma rättsliga värde som fördragen, i vilken det anges att bestämmelserna i stadgan inte på något sätt ska utöka unionens befogenheter så som de definieras i fördragen och vilken innehåller preciseringar om metoden för tolkning av de rättigheter, friheter och principer som anges i stadgan. Under dessa omständigheter förefaller denna bestämmelse sakna relevans för bedömningen av den första frågan.

- 99 Enligt EU-domstolens fasta praxis kan EU-domstolen emellertid behöva ta hänsyn till unionsbestämmelser som den nationella domstolen inte har hänvisat till i sin fråga (dom av den 7 augusti 2018, *Smith*, C-122/17, EU:C:2018:631, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 100 Enligt artikel 48.1 i stadgan ska var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen fastställts. I artikel 48.2 i stadgan anges dessutom att var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse ska garanteras respekt för rätten till försvar.
- 101 Det ska härvidlag framhållas att det i artikel 52.3 i stadgan preciseras att i den mån stadgan omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av Europakonventionen ska de ha samma innebörd och räckvidd som i den konventionen. Såsom framgår av förklaringarna avseende artikel 48 i stadgan, vilka enligt artikel 6.1 tredje stycket FEU och artikel 52.7 i stadgan ska beaktas vid tolkningen av densamma, motsvarar artikel 48 i stadgan artikel 6.2 och 6.3 i Europakonventionen. EU-domstolen måste därför säkerställa att dess tolkning av artikel 48 i stadgan garanterar en skyddsnivå som tar hänsyn till skyddsnivån enligt artikel 6 i Europakonventionen, såsom den tolkats av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, *Gambino och Hyka*, C-38/18, EU:C:2019:628, punkt 39 och där angiven rättspraxis).
- 102 Under dessa omständigheter ska den hänskjutande domstolen anses ha ställt den första delen av den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 5 i direktiv 2010/64 ska tolkas så, att den innebär att medlemsstaterna är skyldiga att upprätta ett register över självständiga översättare och tolkar eller att försäkra sig om att det går att kontrollera huruvida den tolkning som gjorts i ett rättsligt förfarande håller den kvalitet som krävs.
- 103 Det ska framhållas att det i artikel 5.2 i direktiv 2010/64 föreskrivs att "[m]edlemsstaterna [ska] sträva efter att upprätta ett eller flera register över självständiga översättare och tolkar som har lämpliga kvalifikationer".
- 104 Det följer av fast praxis från EU-domstolen att vid tolkningen av en unionsbestämmelse ska inte bara lydelsen beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (dom av den 2 september 2015, *Surmačs*, C-127/14, EU:C:2015:522, punkt 28, och av den 16 november 2016, *DHL Express (Austria)*, C-2/15, EU:C:2016:880, punkt 19).
- 105 Det framgår av ordalydelsen i denna bestämmelse, i vilken verbet "sträva" används, att inrättandet av ett register över självständiga översättare och tolkar som har lämpliga kvalifikationer mer utgör ett krav av programkaraktär än en skyldighet att uppnå resultat. Kravet saknar för övrigt i sig helt direkt effekt.
- 106 Denna bokstavstolkning stöds av det sammanhang i vilket bestämmelsen ingår och av de mål som eftersträvas med direktiv 2010/64.
- 107 Enligt skäl 12 i direktivet fastställer direktivet gemensamma minimiregler att tillämpa i fråga om tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden.

- 108 Sådana regler ska, enligt skäl 17 i direktivet, säkerställa att kostnadsfritt och lämpligt språkligt stöd tillhandahålls, som möjliggör för misstänkta eller tilltalade personer som inte talar eller förstår förfarandespråket att fullt ut utöva sin rätt till försvar, och garanterar att förfarandena går rättvist till.
- 109 Vad gäller kvaliteten på tolkningen och översättningen anges i skäl 24 i direktiv 2010/64 att medlemsstaterna bör se till att den går att kontrollera, när de behöriga myndigheterna uppmärksammas på problem i specifika fall. Dessutom föreskrivs det i artikel 5.1 i direktiv 2010/64 att medlemsstaterna ska vidta konkreta åtgärder för att se till att den tolkning och översättning som tillhandahålls håller den kvalitet som krävs enligt artikel 2.8 i direktivet. I sistnämnda bestämmelse preciseras att tolkningen ”ska hålla tillräckligt hög kvalitet för att garantera att förfarandena går rättvist till, särskilt genom att garantera att misstänkta eller tilltalade förstår vad de anklagas för och kan utöva sin rätt till försvar”.
- 110 Det framgår av dessa bestämmelser och skäl, oberoende av de konkreta tillämpningsföreskrifterna för artikel 5 i direktiv 2010/64, att det enligt direktivet krävs att medlemsstaterna vidtar ”konkreta åtgärder” för att säkerställa att tolkningen håller en ”tillräckligt hög kvalitet”, så att det dels säkerställs att de berörda personerna förstår vad de anklagas för och kan utöva sin rätt till försvar, dels säkerställs att en god rättskipning garanteras. Upprättandet av ett register över självständiga översättare och tolkar utgör ett av de medel som kan bidra till att uppnå ett sådant mål. Även om upprättandet av ett sådant register således inte kan anses utgöra en skyldighet för medlemsstaterna enligt direktivet, föreskrivs det inte desto mindre i artikel 5.1 i direktivet, på ett tillräckligt precist och ovillkorligt sätt för att kunna åberopas av en enskild och tillämpas av den nationella domstolen, att medlemsstaterna ska vidta konkreta åtgärder för att säkerställa kvaliteten på den tolkning och översättning som tillhandahålls och att för detta ändamål förfoga över lämpliga tjänster och underlätta effektiv tillgång till dessa tjänster.
- 111 I artikel 2.5 i direktiv 2010/64 föreskrivs i detta avseende på ett ovillkorligt och precist sätt att medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade, i enlighet med de förfaranden som fastställs i nationell lagstiftning, har ”möjlighet att klaga på att tolkningens kvalitet är otillräcklig för att garantera att förfarandena går rättvist till”.
- 112 En sådan möjlighet befriar emellertid inte medlemsstaterna från deras skyldighet enligt artikel 5.1 i direktiv 2010/64, jämförd med bland annat artikel 2.8 i samma direktiv, att vidta ”konkreta åtgärder” för att säkerställa att den tolkning som tillhandahålls håller en ”tillräckligt hög kvalitet”, i synnerhet när det inte finns något register över självständiga översättare och tolkar.
- 113 Kraven på en rättvis rättegång medför att det ska säkerställas att den tilltalade får kännedom om det som han eller hon är anklagad för och kan utöva sin rätt till försvar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 oktober 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, punkt 39 och där angiven rättspraxis). De behöriga myndigheternas skyldighet är således inte begränsad till att utse en tolk. När de väl har underrättats om att problem uppstått i ett visst fall ankommer det dessutom på dem att göra en kvalitetskontroll av tolkningen (se, för ett liknande resonemang, Europadomstolen, 18 oktober 2006, Hermi mot Italien, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, § 70).
- 114 Den omständigheten att de nationella domstolarna inte har prövat påståenden om att en tolk inte har fullgjort sitt uppdrag på ändamålsenligt sätt kan nämligen innebära ett åsidosättande av rätten till försvar (se, för ett liknande resonemang, Europadomstolen, 24 juni 2019, Knox mot Italien, CE:ECHR:2019:0124JUD007657713, §§ 182 och 186).

- 115 För att försäkra sig om att den misstänkte eller tilltalade som inte talar eller förstår förfarandespråket ändå har informerats på ett korrekt sätt om vad han eller hon anklagas för, måste de nationella domstolarna kontrollera huruvida vederbörande har haft tillgång till en tolkning av "tillräckligt hög kvalitet" för att förstå anklagelsen mot honom eller henne, och detta för att säkerställa att förfarandet går rättvist till. För att de nationella domstolarna ska kunna kontrollera detta måste de bland annat ha tillgång till information om förfarandet för urval och utnämning av självständiga översättare och tolkar.
- 116 I förevarande fall framgår det av de handlingar i målet som EU-domstolen har tillgång till att det i Ungern inte finns något register över självständiga översättare och tolkar. Den hänskjutande domstolen har angett att det på grund av brister i den nationella lagstiftningen i praktiken är omöjligt att garantera kvaliteten på den tolkning som tillhandahålls misstänkta och tilltalade. Den ungerska regeringen har emellertid gjort gällande att de nationella bestämmelser som reglerar verksamheten för yrkesverksamma tolkar och översättare samt straffprocessrättsliga regler gör det möjligt för alla som inte förstår ungerska att få språkligt stöd av en kvalitet som uppfyller kraven på ett rättvist förfarande. Bortsett från dessa överväganden avseende nationell rätt ankommer det på den hänskjutande domstolen att göra en konkret och precis bedömning av omständigheterna i det aktuella fallet, för att kontrollera att den tolkning som den berörda personen tillhandahållits inom ramen för det målet, mot bakgrund av de krav som följer av direktiv 2010/64, höll tillräckligt hög kvalitet för att det skulle vara möjligt för den personen att få kännedom om skälen till att han eller hon gripits eller om anklagelserna mot honom eller henne, och således ge den personen möjlighet att utöva sin rätt till försvar.
- 117 Artikel 5 i direktiv 2010/64 ska följaktligen tolkas så, att den innebär att medlemsstaterna är skyldiga att vidta konkreta åtgärder för att säkerställa att den tolkning och översättning som tillhandahålls håller tillräckligt hög kvalitet för att den misstänkte eller tilltalade ska kunna förstå vad han eller hon anklagas för och för att tolkningen ska kunna prövas av de nationella domstolarna.
- 118 Den första tolkningsfrågans andra del avser huruvida artiklarna 4.5 och 6.1 i direktiv 2012/13, jämförda med artikel 48.2 i stadgan, ska tolkas så, att de utgör hinder för att handläggningen av förfarandet fortsätter i den tilltalades utvärdering, när det saknas ett sådant register eller en annan metod för att kontrollera att tolkningen hållit godtagbar kvalitet och när det är omöjligt att fastställa om den misstänkte eller den tilltalade har underrättats om misstankarna eller anklagelsen mot honom eller henne.
- 119 Denna fråga grundar sig på antagandet att avsaknaden av nationella bestämmelser som syftar till att säkerställa tolkningens kvalitet får till följd att den hänskjutande domstolen fråntas de medel som gör det möjligt för den att kontrollera huruvida tolkningen är ändamålsenlig. Det ska erinras om att oberoende av frågan huruvida det finns allmänna nationella bestämmelser som gör det möjligt att säkerställa och kontrollera kvaliteten på den tolkning som tillhandahålls i straffrättsliga förfaranden, ankommer det på den hänskjutande domstolen att göra en konkret och precis bedömning av omständigheterna i det aktuella fallet för att kontrollera huruvida den tolkning som den berörda personen har tillhandahållits i det målet var av tillräckligt hög kvalitet med hänsyn till de krav som följer av direktiv 2010/64.
- 120 Efter denna prövning kan den hänskjutande domstolen komma till slutsatsen att den inte kan fastställa huruvida den berörda personen har underrättats, på ett språk som denne förstår, om anklagelsen mot honom eller henne, antingen på grund av att den tolkning som tillhandahållits honom eller henne inte var ändamålsenlig eller på grund av att det är omöjligt att fastställa

kvaliteten på tolkningen. Den första tolkningsfrågans andra del ska följaktligen förstås så, att den syftar till att få klarhet i huruvida artiklarna 4.5 och 6.1 i direktiv 2012/13, jämförda med artikel 48.2 i stadgan, ska tolkas så, att de utgör hinder för att en person döms i sin utevaro, när vederbörande, på grund av en icke ändamålsenlig tolkning, inte har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår eller när det är omöjligt att fastställa kvaliteten på den tolkning som har tillhandahållits och att det således är omöjligt att fastställa om den berörda personen har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår.

- 121 Det ska härvidlag framhållas att enligt artikel 6.3 i Europakonventionen har var och en som blivit anklagad för brott rätt att "utan dröjsmål, på ett språk som han förstår och i detalj, underrättas om innebörden av och grunden för anklagelsen mot honom". De garantier som ges i artikel 6.1 och 6.3 i Europakonventionen är tillämpliga på var och en som blivit anklagad för brott, i den självständiga betydelse som detta begrepp har inom ramen för Europakonventionen. Det är fråga om en "anklagelse för brott" när en person officiellt har åtalats av de behöriga myndigheterna eller om de handlingar som de vidtar på grund av misstanke mot honom eller henne har betydande återverkningar på hans eller hennes situation. En person som gripits på grund av att han eller hon misstänks ha begått ett brott kan således anses "anklagad för brott" och göra anspråk på skydd enligt artikel 6 i Europakonventionen (Europadomstolen, 12 maj 2017, Simeonovi mot Bulgarien, CE:ECHR:2017:0512JUD002198004, §§ 110 och 111).
- 122 Enligt Europadomstolens praxis utgör en precis och fullständig uppgift om anklagelser mot en misstänkt eller tilltalad, och därmed den rättsliga kvalificering som en domstol kan göra av den gärning som den berörda personen anklagas för, i ett brottmål en väsentlig förutsättning för att förfarandet ska vara rättvist. Rätten att bli informerad om arten av och orsaken till anklagelsen måste ses mot bakgrund av den misstänktes eller den tilltalades rätt att förbereda sitt försvar (Europadomstolen, 25 mars 1999, Pélissier och Sassi mot Frankrike, CE:ECHR:1999:0325JUD002544494, §§ 52 och 54). Att underrätta någon om att anklagelser riktas mot honom eller henne utgör en rättsakt av sådan betydelse att den måste uppfylla de formella och materiella villkor som kan säkerställa att den misstänkte eller tilltalade kan utöva sina rättigheter på ett effektivt sätt och att vag och icke-officiell kännedom om detta inte är tillräckligt (Europadomstolen, 1 mars 2006, Sejdic mot Italien, CE:ECHR:2006:0301JUD005658100, § 99).
- 123 För att förfarandet ska vara rättvist krävs att var och en har möjlighet att förstå anklagelsen mot honom eller henne för att kunna utöva rätten till försvar. En person som inte talar eller förstår förfarandespråket i det straffrättsliga förfarandet och som inte har fått språkligt stöd som gör det möjligt för vederbörande att förstå anklagelserna mot honom eller henne, kan inte anses ha kunnat utöva sin rätt till försvar.
- 124 Denna grundläggande garanti genomförs bland annat genom den rätt till tolkning som föreskrivs i artikel 2 i direktiv 2010/64, enligt vilken misstänkta eller tilltalade som inte talar eller förstår förfarandespråket utan dröjsmål ska få hjälp av en tolk i samband med förhör eller förhandlingar under straffrättsliga förfaranden, samt genom den rätt till översättning av väsentliga handlingar som avses i artikel 3 i direktivet.
- 125 När misstänkta eller tilltalade personer anhållits eller häktats ska medlemsstaterna enligt artikel 4 i direktiv 2012/13 skriftligen ge dem rättighetsinformation med bland annat deras processuella rättigheter som anges i artikel 3 i samma direktiv.

- 126 I artikel 4.5 i direktiv 2012/13 anges även att medlemsstaterna ska se till att misstänkta eller tilltalade personer erhåller rättighetsinformation skriven på ett språk de förstår. Om rättighetsinformationen inte finns tillgänglig på lämpligt språk ska misstänkta eller tilltalade personer ”underrättas om sina rättigheter muntligen på ett språk som de förstår”.
- 127 Enligt artikel 6.1 i direktiv 2012/13 ska medlemsstaterna se till att misstänkta och tilltalade personer erhåller information om den brottsliga gärning som de är misstänkta eller anklagade för. Den informationen ska tillhandahållas ”utan dröjsmål och vara så utförlig som krävs för att säkerställa ett rättvist förfarande och ett effektivt utövande av rätten till försvar”.
- 128 Direktiv 2012/13 reglerar visserligen inte hur den information om anklagelsen som anges i artikel 6 i direktivet ska lämnas till den tilltalade personen. Informationen får emellertid inte lämnas på ett sätt som motverkar det syfte som eftersträvas genom bland annat artikel 6, vilket, som även framgår av skäl 27 i direktivet, är att personer som misstänks för att ha begått ett brott ska kunna förbereda sitt försvar och att ett rättvist förfarande ska kunna garanteras (dom av den 13 juni 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, punkt 51 och där angiven rättspraxis).
- 129 Av detta följer att den information som enligt artikel 6 i direktiv 2012/13 ska lämnas till var och en som misstänks eller anklagas för att ha begått en brottslig gärning ska tillhandahållas på ett språk som denna person förstår, i förekommande fall med hjälp av språkligt stöd genom tolk eller skriftlig översättning.
- 130 Med hänsyn till att rätten att bli informerad om anklagelsen är avgörande för hela det straffrättsliga förfarandet, är den omständigheten att en person, som inte talar eller förstår förfarandespråket, inte har fått språkligt stöd som gör det möjligt för honom eller henne att förstå innebörden av anklagelsen och utöva rätten till försvar, tillräcklig för att förfarandet inte ska anses vara rättvist och för att det ska anses att möjligheterna att effektivt utöva rätten till försvar har påverkats negativt.
- 131 Det föreskrivs visserligen i artikel 6.3 i direktiv 2012/13 att medlemsstaterna ska se till att utförlig information om anklagelsen, inbegripet brottets art och brottsrubriceringen liksom det sätt på vilket den tilltalade personen varit delaktig i brottet, tillhandahålls senast när domstolen ska pröva huruvida anklagelsen är välgrundad. Denna bestämmelse gör det följaktligen möjligt att avhjälpa underlåtenheten att lämna ut informationen, bland annat på grund av att den inte lämnats på ett språk som den tilltalade förstår, i samband med domstolsförfarandet.
- 132 Av detta följer emellertid även att den domstol som har att pröva brottmålet inte, utan att åsidosätta artikel 6 i direktiv 2012/13 och kravet på en rättvis rättegång samt det effektiva utövandet av rätten till försvar som den artikeln syftar till att säkerställa, kan pröva huruvida anklagelsen är välgrundad i den tilltalades uttalande vid förhandlingen om den tilltalade inte tidigare har informerats på ett språk som han eller hon förstår om anklagelsen mot honom eller henne.
- 133 För det fall det, i förevarande fall, på grundval av den prövning av de faktiska omständigheterna som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra, fastställs att den tolkning som tillhandahållits inte höll tillräckligt hög kvalitet för att den tilltalade skulle kunna förstå skälen till att han eller hon greps och anklagelserna mot honom eller henne, skulle en sådan omständighet kunna utgöra hinder för fortsatt handläggning av det straffrättsliga förfarandet i den tilltalades uttalande.

- 134 Då rätten för misstänkta och tilltalade att närvara vid rättegången stadfästs i artikel 8.1 i direktiv 2016/343, är möjligheten att anordna en rättegång som hålls i den tilltalades utvaro enligt punkt 2 i samma artikel beroende av att dessa personer i rätt tid har underrättats om rättegången och konsekvenserna av utvaro.
- 135 Det är slutligen riktigt att medlemsstaterna enligt artikel 9 i direktivet ska se till att misstänkta eller tilltalade personer som inte närvarade vid sin rättegång, om villkoren i artikel 8.2 i direktivet inte var uppfyllda, har rätt till en ny rättegång eller annat rättsmedel som medger en ny prövning av sakfrågan. En sådan bestämmelse kan emellertid inte motivera att en person kan dömas i sin utvaro om han eller hon inte har underrättats om anklagelsen, i enlighet med vad som krävs enligt artikel 8.2, när bristen på information beror på en icke ändamålsenlig tolkning och följaktligen utgör ett åsidosättande av andra bestämmelser i unionsrätten.
- 136 För det fall det i förevarande fall på grundval av den prövning av de faktiska omständigheterna som det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra visar sig att det är omöjligt att fastställa kvaliteten på den tolkning som tillhandahållits, skulle en sådan omständighet även kunna utgöra hinder för en fortsatt handläggning av det straffrättsliga förfarandet i den tilltalades utvaro. Den omständigheten att det är omöjligt att fastställa kvaliteten på den tolkning som tillhandahållits innebär nämligen att det är omöjligt att fastställa huruvida den tilltalade har informerats om de misstankar eller anklagelser som riktats mot honom eller henne. Samtliga överväganden avseende det antagande som prövats i punkterna 121–135 i förevarande dom är, på grund av att rätten att bli informerad om anklagelsen är avgörande för hela det straffrättsliga förfarandet och på grund av att rätten till försvar är av grundläggande betydelse, tillämpliga i tillämpliga delar på detta andra antagande.
- 137 Följaktligen ska artikel 2.5 i direktiv 2010/64 och artiklarna 4.5 och 6.1 i direktiv 2012/13, jämförda med artikel 48.2 i stadgan, tolkas så, att de utgör hinder för att en person döms i sin utvaro, när vederbörande, på grund av en icke ändamålsenlig tolkning, inte har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår eller när det är omöjligt att fastställa kvaliteten på den tolkning som har tillhandahållits och det således är omöjligt att fastställa om den berörda personen har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår.
- 138 Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden ska den första tolkningsfrågan besvaras enligt följande:
- Artikel 5 i direktiv 2010/64 ska tolkas så, att den innebär att medlemsstaterna är skyldiga att vidta konkreta åtgärder för att säkerställa att den tolkning och översättning som tillhandahålls håller tillräckligt hög kvalitet för att den misstänkte eller tilltalade ska kunna förstå vad han eller hon anklagas för och för att tolkningen ska kunna prövas av de nationella domstolarna.
  - Artikel 2.5 i direktiv 2010/64 och artiklarna 4.5 och 6.1 i direktiv 2012/13, jämförda med artikel 48.2 i stadgan, ska tolkas så, att de utgör hinder för att en person döms i sin utvaro, när vederbörande, på grund av en icke ändamålsenlig tolkning, inte har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår eller när det är omöjligt att fastställa kvaliteten på den tolkning som har tillhandahållits och det således är omöjligt att fastställa om den berörda personen har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår.

Den andra och den tredje frågan

- 139 Den hänskjutande domaren har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida principen om domstolars oavhängighet, som slås fast i artikel 19 FEU och artikel 47 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder för att ordföranden för OBH – genom att kringgå förfarandet för utnämning av domare och genom tillfällig direkt utnämning – tillsätter tjänsten som domstolschef, varvid det ska preciseras att den sista nämnde bland annat är behörig att besluta om fördelningen av mål, att inleda disciplinära förfaranden mot domare och att utvärdera desamma, och om den frågan ska besvaras jakande, huruvida förfarandet vid en domstol där domstolschefen tillsatts på det viset ska anses vara rättvist. Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i huruvida denna princip ska tolkas så, att den utgör hinder för ett lönesystem enligt vilket domare har lägre lön än åklagare i samma kategori och som gör det möjligt att godtyckligt dela ut bonus till domare, och, om den frågan ska besvaras jakande, huruvida nämnda princip ska tolkas så, att rätten till en rättvis rättegång inte kan garanteras under sådana omständigheter.
- 140 Eftersom den ungerska regeringen och kommissionen har bestritt att dessa frågor kan tas upp till prövning, med motiveringen att varken tolkningen av artikel 19 FEU eller artikel 47 i stadgan är relevant för utgången i det nationella målet, erinrar EU-domstolen om att, såsom framgår av ordalydelsen i artikel 267 FEUF, beslut i frågan ska vara ”nödvändigt” för att den hänskjutande domstolen ska kunna ”döma i saken” i det mål som den har att avgöra (dom av den 26 mars 2020, Miasto Łowicz och Prokurator Generalny, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 45 och där angiven rättspraxis).
- 141 EU-domstolen har således vid upprepade tillfällen erinrat om att det framgår av såväl ordalydelsen som systematiken i artikel 267 FEUF att förfarandet med förhandsavgörande förutsätter att ett mål faktiskt är anhängigt vid den nationella domstolen och att den nationella domstolen inom ramen för detta mål kommer att meddela ett avgörande med avseende på vilket förhandsavgörandet kan beaktas (dom av den 26 mars 2020, Miasto Łowicz och Prokurator Generalny, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 46 och där angiven rättspraxis).
- 142 I ett sådant förfarande måste det således mellan det berörda målet och de unionsrättsliga bestämmelser vars tolkning begärts föreligga ett sådant samband att tolkningen tillgodoser ett objektivt behov för det avgörande som den hänskjutande domstolen ska meddela (dom av den 26 mars 2020, Miasto Łowicz och Prokurator Generalny, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 48 och där angiven rättspraxis).
- 143 I förevarande fall framgår det inte av beslutet om hänskjutande att det finns en sådan anknytning mellan de unionsrättsliga bestämmelser som den andra och den tredje tolkningsfrågan avser och det nationella målet som gör den begärda tolkningen nödvändig för att den hänskjutande domstolen med tillämpning av de anvisningar som följer av en sådan tolkning ska kunna fatta det beslut som krävs för att avgöra målet (se, analogt, dom av den 26 mars 2020, Miasto Łowicz och Prokurator Generalny, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 52 och där angiven rättspraxis).
- 144 För det första, såsom även generaladvokaten har framhållit i punkterna 90 och 91 i sitt förslag till avgörande, rör tvisten i det nationella målet inte på något sätt det ungerska domstolssystemet i sin helhet, vilket i vissa delar skulle kunna ha negativ inverkan på domstolarnas oavhängighet och närmare bestämt den hänskjutande domstolen vid dess tillämpning av unionsrätten. Den omständigheten att det skulle kunna föreligga ett materiellt samband mellan det nationella målet och artikel 47 i stadgan, eller till och med mer allmänt artikel 19 FEU, är inte tillräcklig för att

uppfylla nödvändighetskriteriet i artikel 267 FEUF. För att det kriteriet ska anses vara uppfyllt krävs att den tolkning av dessa bestämmelser som begärts inom ramen för den andra och den tredje frågan tillgodoser ett objektivet behov med avseende på avgörandet i sak i det nationella målet, vilket inte är fallet här.

- 145 För det andra kan det konstateras att domstolen förvisso redan har slagit fast att tolkningsfrågor som rör tolkningen av processuella bestämmelser i unionsrätten som den hänskjutande domstolen är skyldig att tillämpa för att kunna döma i saken, kan tas upp till prövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 februari 2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85, punkterna 41 och 42). Den andra och den tredje frågan som ställts inom ramen för förevarande mål rör emellertid inte tolkningen av sådana bestämmelser (se, analogt, dom av den 26 mars 2020, Miasto Łowicz och Prokurator Generalny, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 50).
- 146 För det tredje förefaller ett svar från EU-domstolen på dessa frågor inte heller kunna tillhandahålla den hänskjutande domstolen en tolkning av unionsrätten som gör det möjligt för den att avgöra processuella frågor i nationell rätt innan den kan avgöra målet i sak (se, analogt, dom av den 26 mars 2020, Miasto Łowicz och Prokurator Generalny, C-558/18 och C-563/18, EU:C:2020:234, punkt 51).
- 147 Av det ovan anförda följer att den andra och den tredje frågan inte kan tas upp till prövning.

Rättegångskostnader

- 148 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

- 1) Artikel 267 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att en medlemsstats högsta domstol, efter ett överklagande i lagens intresse, slår fast att en begäran om förhandsavgörande som har ingetts till EU-domstolen av en lägre instans med stöd av nämnda bestämmelse är rättsstridig, med motiveringen att de frågor som ställts inte är relevanta och nödvändiga för att avgöra det nationella målet, dock utan att det påverkar rättsverkningarna av beslutet om hänskjutande. Principen om unionsrättens företräde innebär att den lägre instansen är skyldig att underlåta att tillämpa ett sådant avgörande från den nationella högsta domstolen.**
- 2) Artikel 267 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att ett disciplinärt förfarande inleds mot domaren vid en nationell domstol på grund av att vederbörande har framställt en begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen i enlighet med denna bestämmelse.**

- 3) Artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/64/EU av den 20 oktober 2010 om rätt till tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden ska tolkas så, att den innebär att medlemsstaterna är skyldiga att vidta konkreta åtgärder för att säkerställa att den tolkning och översättning som tillhandahålls håller tillräckligt hög kvalitet för att den misstänkte eller tilltalade ska kunna förstå vad han eller hon anklagas för och för att tolkningen ska kunna prövas av de nationella domstolarna.

Artikel 2.5 i direktiv 2010/64 och artiklarna 4.5 och 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/13/EU av den 22 maj 2012 om rätten till information vid straffrättsliga förfaranden, jämförda med artikel 48.2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska tolkas så, att de utgör hinder för att en person döms i sin utevaro, när vederbörande, på grund av en icke ändamålsenlig tolkning, inte har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår eller när det är omöjligt att fastställa kvaliteten på den tolkning som har tillhandahållits och det således är omöjligt att fastställa om den berörda personen har underrättats om anklagelsen mot honom eller henne på ett språk som han eller hon förstår.

Underskrifter